

Literatura catalana

Codi: 100022

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502758 Humanitats	OB	2	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Víctor Martínez Gil

Correu electrònic: Victor.Martinez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No n'hi ha.

Objectius

"Literatura catalana" és una assignatura de 6 cr. que té caràcter introductori i l'objectiu de presentar una visió històrica general de la matèria des dels orígens fins als anys 30 del segle XX. A partir d'algunes de les obres més importants del període es vol fomentar la capacitat crítica de lectura i de contextualització.

A l'acabament del curs, l'estudiant haurà de ser capaç de:

- (a) conèixer i situar històricament els autors, els gèneres i les obres més importants estudiats;
- (b) comprendre el sentit de la tradició literària;
- (c) entendre i comentar oralment els textos llegits;
- (d) produir comentaris escrits sobre aquests textos.

L'assignatura forma part dels 60 crèdits nuclears programats per al segon curs dels estudiants d'Humanitats.

Competències

- Analitzar críticament la cultura de l'actualitat i les circumstàncies històriques en què s'inscriu.
- Dissenyar, produir, difondre i comercialitzar un producte cultural.
- Interpretar la diversitat social i cultural.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

- Utilitzar adequadament els recursos i les metodologies que s'empren en l'estudi de la cultura contemporània.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els textos literaris utilitzant els diferents conceptes i mètodes de la literatura comparada.
2. Descriure les característiques d'un text literari amb els mètodes propis d'anàlisi de la disciplina.
3. Elaborar un resum a partir d'un text donat.
4. Explicar les característiques bàsiques dels textos literaris.
5. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
6. Identificar diferents elements literaris i la inserció d'aquests en diferents textos i estils discursius.
7. Identificar i explicar les estructures bàsiques de les obres literàries.
8. Interpretar la informació normativa localitzada als webs d'institucions normatives a Internet.
9. Resoldre problemes relacionats amb els mètodes d'estudi de diferents literatures.
10. Resoldre tasques sobre autors, mètodes i corrents de la literatura comparada.

Continguts

1. Poesia medieval dels trobadors a Ausiàs March

Lectures: antologia de textos. *Per haver d'amor vida*, d'Ausiàs March

2. Història, divulgació, classicisme i narrativa medieval

Lectures: *Lo somni*, de Bernat Metge

3. El Renaixement a la Corona d'Aragó. Del Barroc a la Il·lustració i el preromanticisme

Lectures: antologia de textos

4. Romanticisme i Renaixença. Gèneres. Jacint Verdaguer. Àngel Guimerà

Lectures: antologia de textos

5. Costumisme i realisme. Narcís Oller

Lectures: *Croquis del natural*, de Narcís Oller

6. El Modernisme. Joan Maragall. Víctor Català. Santiago Rusiñol

Lectures: antologia de textos. *Solitud*, de Víctor Català. *Teatre simbolista*, de Santiago Rusiñol

7. El Noucentisme i l'Avantguarda. Josep Carner

Lectures: antologia de textos

8. Els anys 30. Gèneres. La crítica literària

Lectures: antologia de textos

Metodologia

L'assignatura es distribueix en sessions teòriques i seminaris de lectura. Les sessions teòriques tenen un caràcter panoràmic i contextualitzador i van acompanyades del comentari de textos teòricocrítics. Les sessions dedicades a la lectura se centren en l'anàlisi de les obres de lectura obligatòria i d'altres textos complementaris. Es disposarà d'una llista d'obres i d'unes referències bibliogràfiques associades a cada lectura.

Es presentarà programa detallat i calendari de les sessions a principi de curs

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Comentari de les lectures	20	0,8	3, 4, 8
Exposició del programa	25	1	2, 4, 5, 9, 10
Tipus: Supervisades			
Elaboració de treballs escrits	30	1,2	1, 2, 3, 5, 6
Tipus: Autònomes			
Cerca bibliogràfica a les biblioteques i a Internet	20	0,8	8, 10
Estudi dels apunts i de la bibliografia recomanada	20	0,8	1, 6, 9
Lectura d'obres	35	1,4	7, 9

Avaluació

Les competències d'aquesta assignatura seran avaluades per mitjà de dos exàmens i de treballs individuals escrits i orals.

El sistema d'avaluació s'organitza en 3 mòduls, cadascun dels quals tindrà assignat un pes específic en la qualificació final:

Mòdul de presentacions a l'aula o per videoconferència, amb un pes global del 15% (cada estudiant haurà de fer almenys una intervenció al llarg del quadrimestre)

Mòdul de proves escrites, amb un pes global del 50% (dos exàmens parcials que sumen el 25% cadascun)

Mòdul de lliurament de treballs, en què s'avaluarà un treball amb un pes global del 35%

En cas de necessitat, les proves escrites es podran fer per mitjà de Moodle.

El sistema de recuperació preveu que es puguin realitzar altres proves, amb l'objectiu de recuperar almenys un 50% de les activitats realitzades.

Per participar en la recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul, i ha d'haver assolit en conjunt una qualificació entre el 3,5 i el 4,9. La nota màxima de la recuperació és un 5.

Si l'estudiant no ha realitzat almenys un 65% de les activitats avaluables, tindrà un "no avaluable".

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Dues proves escrites sobre el contingut de la matèria	25% + 25%	0	0	2, 5, 6, 7, 9, 10
Presentació de textos analitzats oralment (classe o videoconferència)	15%	0	0	1, 2, 4, 7
Realització de treballs escrits	35 %	0	0	1, 3, 4, 7, 8

Bibliografia

És convenient tenir presents els panorames històrics: el sistemàtic de M. de Riquer, A. Comas & J. Molas, *Història de la literatura catalana* (Barcelona, Ariel), que sovint ofereix resums de les obres més rellevants, la informació acumulada per Jordi Rubió i Balaguer, especialment els volums I-VIII de les *Obres* de Jordi Rubió i Balaguer i els *Índexs* (Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1984-2004), així com el *Panorama crític de la literatura catalana* dirigit per Albert Rossich (Barcelona, Vicens Vives, 2009-2011, 6 vols.). Hi ha síntesis culturals i literàries molt útils a Pere Gabriel (dir.), *Història de la cultura catalana* (Barcelona, Edicions 62, 1994-1999), i diccionaris d'autors com el *Nou diccionari 62 de la literatura catalana* (Barcelona, Edicions 62, 2000) i el *Diccionari de la literatura catalana* (Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2008). També es poden consultar els tres volums, dirigits per Lola Badia, de la *Història de la literatura catalana. Literatura medieval (I) (II) (III)* (Barcelona, Enciclopèdia Catalana/Barcino /Ajuntament de Barcelona, 2013-2015) i, de la mateixa obra, els volums IV (*Literatura moderna. Renaixement, Barroc i Il·lustració*, Barcelona, 2016, dirigit per Josep Solervicens), V (*Literatura contemporània I. El Vuit-cents*, Barcelona, 2018, dirigit per Enric Cassany i Josep M. Domingo) i VI (*Literatura contemporània II. Modernisme. Noucentisme. Avantguardes*, Barcelona, 2020, dirigit per Jordi Castellanos i Jordi Marrugat).

Tema 1

Martín de Riquer, *Los trovadores* (3 vol.), Barcelona, Planeta, 1975 [Pròleg essencial, esp. p. 19-31, 49-65, 77-96, i antologia amb notes i traduccions].

Martí de Riquer & Lola Badia, *Les poesies de Jordi de Sant Jordi*, València, Tres i Quatre, 1984.

Ausiàs March, *Per haver d'amor vida* (ed. J. Pujol & F. Gómez), Barcelona, Barcino, 2009) [Antologia amb introducció i notes].

Per a un biblioteca d'autors i obres en vers: www.rialc.unina.it

Tema 2

Stefano M. Cingolani, *El Somni d'una cultura: «Lo Somni» de Bernat Metge*, Barcelona, Quaderns Crema, 2002.

A. Vàrvaro, «Il testo storiografico come opera letteraria: Ramon Muntaner», dins

Symposium in honorem prof. M. de Riquer, Barcelona, Quaderns Crema, 1984, p.403-15.

Bernat Metge, *Lo somni* (ed. Lola Badia), Barcelona, Quaderns Crema, 1999.

Tema 3

AADD, *Llengua i literatura. Barcelona 1700*, Barcelona, Barcino / Ajuntament de Barcelona, 2011.

Eulàlia Duran, *Estudis sobre cultura catalana al Renaixement*, València, Tres i Quatre, 2004.

Joan Fuster, *La Decadència al País Valencià*, Barcelona, Curial, 1976.

Eulàlia Miralles (ed.), *Del Cinccents al Setcents. Tres-cents anys de literatura catalana*, Bellcaire d'Empordà, Vitel·la, 2010.

Albert Rossich, «La literatura catalana entre el barroc i el romanticisme», *Caplletra*, 9 (tardor 1990), p. 35-57.

Albert Rossich & Pep Valsalobre (ed.), *Poesia catalana del barroc. Antologia*, Bellcaire d'Empordà, Vitel·la, 2006.

Gabriel Sansano & Pep Valsalobre (ed.), *Fontanellana. Estudis sobre l'època i l'obra de Francesc Fontanella*, Girona, Documenta Universitaria, 2009.

Pep Valsalobre & Albert Rossich, *Literatura i cultura catalanes (segles XVII-XVIII)*, Barcelona, Editorial UOC, 2007.

Temes 4-5

AADD, *Actes del Col·loqui Internacional sobre la Renaixença* (2 vol.), Barcelona, Curial, 1992 i 1994.

AADD, *Tornau-me a la terra. Noves perspectives sobre Verdaguer*, Lleida, Àgora Literària dels Països Catalans, 2004.

Enric Cassany (ed.), *Quadres de costums urbans del noucents*, Barcelona, Edicions 62, 1987.

Josep M. Domingo & Miquel M. Gibert (ed.), *Actes del Col·loqui Àngel Guimerà i el teatre català del segle XIX*, Tarragona, IET Ramon Berenguer IV, 2000.

Ricard Torrents, *Verdaguer. Un poeta per a un poble*, Vic, Eumo / Universitat de Vic, 2002.

Alan Yates, *Narcís Oller: tradició i talent individual*, Barcelona, Curial, 1998.

Narcís Oller, *Croquis del natural*, Valls, Cossetània, 2007.

Tema 6

Jordi Castellanos, «La narrativa curta en el Modernisme», dins *Actes del VII Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes*, Barcelona, PAM, 1986, p. 159-189.

Joan-Lluís Marfany, *Aspectes del Modernisme*, Barcelona, Curial, 1982.

Arthur Terry, *La poesia de Joan Maragall*, Barcelona, Barcino, 1963.

Víctor Català, *Solitud* (ed. 62); Santiago Rusiñol, *Teatre simbolista* (ed. 62).

Temes 7-8

AADD., *El Noucentisme (Cicle de conferències fet a la Institució cultural del CIC de Terrassa, curs 1984/85)*, Barcelona, PAM, 1987.

Jaume Aulet, «Estudi introductori», dins *Antologia de la poesia noucentista*, Barcelona, Edicions 62, 1997, p. 7-54.

Josep M. Balaguer, «La literatura catalana i l'Avantguarda», dins Pere Gabriel (dir), *Història de la Cultura Catalana. Primeres Avantguardes. 1918-1930*, Barcelona, Edicions. 62, 1997.

Jordi Malé, *Carles Riba i el Noucentisme. Les idees literàries (1913-1920)*, Barcelona, La Magrana, 1995.

Jordi Malé, *Les idees literàries al període d'entreguerres. Antologia de textos*, Universitat de Lleida (Càtedra Màrius Torres) / Pagès editors, Lleida, 2011.

Joaquim Molas, *La literatura catalana d'avantguarda (1916-1939)*, Barcelona, Antoni Bosch ed., 1983.

Giuseppe E. Sansone, «Introducció», dins Carles Riba, *Obres completes II: Assaigs crítics*, Barcelona, Edicions 62, 1967, 5-32 (reed. a *Obres completes, 2 (Crítica, 1)*, Barcelona, Edicions 62, p. 5-38.

Webs de literatura contemporània:

<http://lletra.uoc.edu/>

www.escriptors.com

<http://traces.uab.cat/>

<http://www.traces.uab.es/tracesbd/altresrecursos/literatura.html>

<http://www.catedramariustorres.udl.cat/materials/hemeroteca/index.php>

Programari

...